

## ПОЛОЖЕННЯ

### про Вищу атестаційну комісію України

1. Вища атестаційна комісія України (ВАК України) є центральним органом виконавчої влади, підвідомчим Кабінету Міністрів України.

ВАК України реалізовує державну політику у галузі атестації наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, присудження наукових ступенів кандидата наук і доктора наук, присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника.

2. ВАК України у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а також цим Положенням.

ВАК України узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до її компетенції, розробляє пропозиції про вдосконалення законодавства і в установленому порядку вносить їх на розгляд Президентіві України та Кабінету Міністрів України. У межах своїх повноважень ВАК України організовує виконання актів законодавства, здійснює контроль за їх реалізацією.

3. Основними завданнями ВАК України є:

формування та забезпечення функціонування системи атестації наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації;

участь у формуванні та реалізації разом з іншими центральними органами виконавчої влади державної політики щодо перспектив розвитку науки і техніки, кадрового потенціалу країни з урахуванням світового рівня науково-технічного прогресу;

забезпечення єдності вимог до рівня наукової кваліфікації здобувачів наукових ступенів, вченого звання старшого наукового співробітника;

координація діяльності органів виконавчої влади і керівництво роботою науково-дослідних (науково-технічних) установ та вищих навчальних закладів у галузі атестації наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації;

проведення атестації наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації;

керівництво роботою з присудження наукових ступенів кандидата наук і доктора наук, присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника;

розвиток міжнародного співробітництва у галузі атестації наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації.

#### 4. ВАК України відповідно до покладених на неї завдань:

- 1) формує в установленому порядку мережу спеціалізованих учених рад для захисту дисертацій на здобуття наукових ступенів кандидата наук і доктора наук у вищих навчальних закладах, науково-дослідних (науково-технічних) установах та інших організаціях, що проводять наукові та науково-технічні дослідження, затверджує персональний склад зазначених рад і перелік спеціальностей, за якими ці ради можуть проводити захист дисертацій, присуджувати наукові ступені;
- 2) організовує і проводить періодичну атестацію спеціалізованих учених рад вищих навчальних закладів, науково-дослідних (науково-технічних) установ, інших організацій, що проводять наукові та науково-технічні дослідження (далі - спеціалізовані вчені ради);
- 3) отримує звіти про роботу спеціалізованих учених рад, припиняє або обмежує в установленому порядку їх діяльність;
- 4) формує мережу експертних рад і за їх участі проводить експертизу дисертацій на здобуття наукових ступенів кандидата наук і доктора наук і атестаційних справ, які надходять із спеціалізованих учених рад, учених (науково-технічних) рад вищих навчальних закладів, науково-дослідних (науково-технічних) установ, періодично проводить оновлення складу експертних рад;
- 5) затверджує за погодженням з Міністерством освіти України перелік спеціальностей, за якими проводиться захист дисертацій на здобуття наукових ступенів кандидата наук і доктора наук, присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань;
- 6) розробляє і затверджує вимоги до рівня наукової кваліфікації здобувачів наукових ступенів кандидата наук і доктора наук, вченого звання старшого наукового співробітника;
- 7) аналізує разом із заінтересованими міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади актуальність дисертаційних досліджень з урахуванням вимог науково-технічного та суспільного прогресу, розробляє відповідні рекомендації для керівників вищих навчальних закладів, науково-дослідних (науково-технічних) установ і спеціалізованих учених рад;
- 8) надсилає у разі потреби до відповідних спеціалізованих учених рад і вчених (науково-технічних) рад вищих навчальних закладів, науково-дослідних (науково-технічних) установ дисертації на здобуття наукових ступенів кандидата наук і доктора наук, атестаційні справи на додаткову експертизу для визначення їх відповідності встановленим вимогам;
- 9) видає в установленому порядку дипломи кандидата наук і доктора наук;
- 10) присвоює на підставі рішень учених (науково-технічних) рад вищих навчальних закладів, науково-дослідних (науково-технічних) установ учене

звання старшого наукового співробітника та видає в установленому порядку атестати старшого наукового співробітника;

11) скасовує рішення спеціалізованих учених рад про присудження наукових ступенів кандидата наук і доктора наук у разі порушення цими радами встановленого порядку присудження наукових ступенів;

12) позбавляє в установленому порядку наукових і науково-педагогічних працівників наукових ступенів кандидата наук і доктора наук, вченого звання старшого наукового співробітника;

13) розробляє і подає на затвердження Кабінету Міністрів України проект порядку присудження наукових ступенів кандидата наук і доктора наук, присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника, розглядає пропозиції щодо удосконалення порядку атестації наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації;

14) разом із заінтересованими державними установами й організаціями організовує роботу, пов'язану з установленням еквівалентності дійсних в Україні документів, що засвідчують присудження наукових ступенів, аналогічним документам, виданим органами атестації інших держав;

15) вирішує в установленому порядку питання нострифікації (визнання) в Україні документів, що засвідчують присудження наукових ступенів, виданих відповідними органами інших держав;

16) розглядає апеляції на рішення спеціалізованих учених рад щодо присудження (неприсудження) наукових ступенів кандидата наук і доктора наук, а також учених (науково-технічних) рад вищих навчальних закладів, науково-дослідних (науково-технічних) установ щодо присвоєння (неприсвоєння) вченого звання старшого наукового співробітника;

17) забезпечує в межах своїх повноважень реалізацію державної політики стосовно державної таємниці, контроль за її збереженням;

18) бере участь у роботі міжнародних організацій, конгресів і конференцій, проводить наради, семінари й інші заходи з питань атестації наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації;

19) аналізує стан розвитку мережі аспірантури та докторантури, рівень забезпеченості держави науковими й науково-педагогічними кадрами вищої кваліфікації;

20) створює банки даних щодо наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації;

21) забезпечує видання інформаційних матеріалів з питань атестації наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації;

22) надає платні послуги у галузі атестації наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, перелік яких затверджує Кабінет Міністрів України;

23) здійснює інші повноваження, необхідні для виконання покладених на неї завдань.

5. ВАК України має право:

скликати міжвідомчі наради з питань, що належать до її компетенції;

представляти Кабінет Міністрів України за його дорученням у міжнародних організаціях під час підписання міжнародних договорів України з питань нострифікації (визнання) документів, що засвідчують присудження наукових ступенів, співробітництва у галузі атестації наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації;

одержувати в установленому законодавством порядку від центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування інформацію, документи і матеріали, а від органів державної статистики - статистичні дані (безоплатно), необхідні для виконання покладених на неї завдань;

утворювати в межах своїх повноважень організації, діяльність яких спрямована на реалізацію її основних завдань, виступати в установленому законодавством порядку засновником таких організацій.

6. ВАК України у процесі виконання покладених на неї завдань взаємодіє з центральними і місцевими органами виконавчої влади, органами Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування, а також відповідними органами інших держав.

7. ВАК України у межах своїх повноважень на основі та на виконання законодавства видає накази, організовує та контролює їх виконання.

Нормативно-правові акти ВАК України підлягають державній реєстрації в установленому законодавством порядку.

8. ВАК України очолює голова, якого призначає на посаду та звільняє з посади в установленому порядку Президент України. Голова ВАК України має заступників.

Заступники голови ВАК України, вчений секретар ВАК України призначаються на посаду та звільняються з посади відповідно до законодавства.

9. Голова ВАК України несе персональну відповідальність перед Президентом України та Кабінетом Міністрів України за виконання покладених на ВАК України завдань і здійснення нею своїх функцій, розподіляє обов'язки між заступниками і вченим секретарем, визначає ступінь відповідальності заступників, вченого секретаря, керівників структурних підрозділів ВАК України.

10. Для розгляду найважливіших питань розвитку галузі, обговорення напрямів діяльності ВАК України, оперативного та узгодженого вирішення питань, що належать до компетенції ВАК України, утворюється президія ВАК України.

До складу президії входять голова ВАК України, його заступники та вчений секретар ВАК України за посадами, керівники інших центральних органів виконавчої влади, а також провідні вчені - представники державних академій наук і державних вищих навчальних закладів.

Президія ВАК України розглядає і затверджує атестаційні висновки щодо дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук і доктора наук, приймає рішення про видачу дипломів кандидата наук і доктора наук, а також рішення про видачу атестатів старшого наукового співробітника.

Склад президії затверджується Кабінетом Міністрів України за поданням голови ВАК України строком на 3 роки.

Засідання президії ВАК України вважається правомочним, якщо на ньому присутні не менш як дві третини її складу.

Рішення президії ВАК України приймаються відкритим або таємним голосуванням більшістю голосів її членів, присутніх на засіданні, та проводяться в життя наказами ВАК України.

11. У ВАК України можуть утворюватися інші дорадчі та консультативні органи. Склад і положення про ці органи затверджує голова ВАК України.

12. Граничну чисельність працівників центрального апарату ВАК України та його структуру затверджує Кабінет Міністрів України.

Штатний розпис та єдиний кошторис доходів і видатків центрального апарату ВАК України затверджується в установленому порядку.

13. ВАК України є юридичною особою, має самостійний баланс, рахунки в установах банків, печатку із зображенням Державного Герба України і своїм найменуванням.